

77) Samme Punkt, I Anmærkningerne S. 259 er Højskoleforstander Rotwitt fejlagtig anført som „Hospitalsforstander N.“

78) II. A. 3. d. samt 9.—11. Tilskud til kirkelige Djemed. Udvalget forbeholder sig til 3dje Behandling sin Stilling til Spørgsmaalet om Forslaget om Opførelse af Kirker i Haderup og Ørre Sogne samt til Anstæffelse af en Præstegaard til et nyt Sognekald for Graasand og Sinnelker.

Bedrørende Spørgsmaalet i Almindelighed om Opførelse af nye Kirker har Udvalget modtaget følgende Skrivelse fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Under Rigsdagens sidste Samling blev der i Folketinget udtalt Duffe om, at Spørgsmaalet om Opførelsen af Kirker paa egne med spredt, men stigende Befolkning i Midt- og Vestjylland maatte blive taget op til fornyet Overvejelse af Ministeriet, saaledes at en bestemt Plan til, hvorledes der for Fremtiden kan gaas frem, kunde bringes til Veje.

I Overensstemmelse med, hvad min Formand i Ministerembedet i den Anledning udtalte paa Rigsdagen, er Ministeriet ganske enig heri. Men da Ministeriet fandt, at den ommeldte Sag fortjente at tages op med en bredere Basis, saaledes at man begyndte med at gøre sig klart, paa hvilke Steder i Riget i det hele der er følelig Trang til Stede til flere Kirker, dog uden for København og Købstæderne, har Ministeriet indhentet Betænkning herom fra de enkelte Biskopper og senere brevvekslet yderligere med disse om Sagen.

Paa Grundlag af de fra Biskopperne indhentede Erklæringer har Ministeriet udarbejdet en Fortegnelse over de Steder, hvor der efter dets Støn er god Grund til i en nærmere Fremtid at opføre ny Kirker, medens Ministeriet har udeladt mange af de af Biskopperne nævnte Steder, hvor Kravet ikke forekom det at kunne være paatrængende, selv om det i sig selv maatte erkendes for ønskeligt, at der kunde tilvejebringes Kirker der. Ministeriet har altsaa i det hele taget indskrænket sig til blandt de ved Forhandlingerne om Sagen under Overvejelse komne Steder at gøre et skønsmæt Udvalg.

Forinden Ministeriet gaar over til at fremsætte det Resultat, hvortil det paa denne Maade er kommet, skal det bemærke, at det er umuligt at angive med absolut Bestemthed, hvad de Foranstaltninger, som Landets Forsyning med de paagældende ny Kirker udkræve, ville koste. Dette kan ikke siges, for der er udarbejdet specielt Forslag i hvert enkelt Tilfælde; man kan ifkun gøre en tilnærmelsesvist passende Kalkule. Herved bør man efter Ministeriets Formening gaa ud fra, at en Kirke med Taarn og forsynet med Varmeindretning ikke tør sættes lavere end til 18,000 Kr.; thi om man end i flere Tilfælde vil kunne nøjes med en billigere Kirke, saa vil der paa den anden Side ogsaa gives Tilfælde, hvor Forholdene kræve en større og kostbarere Kirke end til 18,000 Kr. Netop paa den vidstrakte Hede vil Synet af en Kirke med et højt Taarnspir virke velgørende. Derimod vil man paa smaa Der og paa Halvøer, samt lignende affides Steder med en ringe Befolkningsmængde ganske vist ofte kunne nøjes med meget mindre rummelige og meget mindre anseelige Bygninger; men saadanne Smaakirker, hvilke i det følgende ville blive anførte med Navnet „Kapeller“, ville dog, selv naar de beregnes til ifkun 50 Siddepladser og saa en simpel Bygningsform uden Taarn, næppe kunne anslaaes ringere end til 8,000 Kr.

Som bekendt er der paa mange Steder indsamlet større eller mindre Beløb til vedkommende ny Kirkes Opførelse, eller i alt Fald givet Løfte om Bidrag hertil. I Reglen vil der dog ikke være tilvejebragt mere, end hvad der passende kan anvendes til et Fond til Hjælp til Kirkens Vedligeholdelse, og det er derfor ifkun undtagelsesvis, at Statens Bidrag til den ny Kirke vil kunne nedsættes ved Hjælp af det indsamlede.

Ifke sjældent vil den ny Kirkes Benyttelse med Nødvendighed kræve Ansættelse af en Præst. Ministeriet er i denne Henseende gaaet ud fra, at der maa